

عنوان مقاله:

شناخت مخاطب و ویژگی های او در فیه ما فیه

محل انتشار:

سومین همایش متن پژوهی ادبی (نگاهی تازه به آثار مولانا) (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

ابوالفضل صالحی مرزيجرانی - کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

فیه ما فیه، مهمترین اثر منثور مولوی، به شیوه مجلس گویی گردآوری شده است. از آنجاییکه سنت مجلس گویی بر محور مخاطب می گردد شناخت مخاطب و ویژگی اودر این اثر بسیار مهم است. ساختار فیه ما فیه بیش از هر چیزی متأثر از مخاطبان آنهست. در این پژوهش دو نوع کلی مخاطب شناسایی شده است، یکی مخاطب برون متنی که خوانندگان اثر هستند و دیگری مخاطب درون متنی که شنوندگان اثر و یا مخاطبان اولیه آن، یعنی یاران و مریدان حاضر در مجلس مولانا هستند. تاکید و تمرکز این مقاله بر روی مخاطب درون متنی و ویژگی های آن است. این نوع مخاطب و ویژگی های او در این اثر به حدی پراهمیت است که بر ساختار متن اثر گذاشته است. اساسا این نوع مخاطب است که مشخص می کند مفهوم و مضمون چگونه و به چه شکل در فیه ما فیه مطرح شود. ما نیز با مخاطب شناسی فیه ما فیه در پی این هستیم که نیازها و برآیند متن را به خوانندگان (مخاطبان برون متنی) ارایه دهیم؛ بنابراین لازم است که میانمخاطب اثر و خواننده اثر تفکیک ایجاد کنیم. دیگر آنکه ما از چگونگی برخورد مولف با مخاطب حتی می توانیم به شناخت کدهایی از فرامتن، مثل شرایط سیاسی و اجتماعی دستیابیم؛ بنابراین مخاطب شناسی جنبه شناختی دارد و برای شناخت بهتر مخاطب درون متنی، آگاهی از مقتضیات سیاسی و اجتماعی و فرهنگی عصر و ضروری است.

کلمات کلیدی:

فیه ما فیه، مخاطب درون متنی، مخاطب برون متنی، ساختار متن، فرامتن

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/639753>

